

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

PŘEDSEDA VÝBORU

Zbyněk Linhart

V Praze dne 16. října 2020

Kancelář Senátu

16.10.2020 16474/2020/S

JID: S-39022-2020

Počet příloh: 0

Vážený pane ministře,

píši Vám narychlo a dávám Vám dopis na vědomí přes sítě, aby se k Vám informace dostaly co nejrychleji, a Vy jste obratem začal řešit situaci, před kterou vláda svou nekompetentností postavila bez varování základní školy.

O prázdninách a během září vláda tvrdila, že je země na druhou vlnu připravena. A že I. stupeň základních škol nikdy nezavře.

Základní školy se samozřejmě včera bez varování zavřely a i I. stupeň byl donucen během dvou dnů přejít na distanční výuku. Nic ale není připravené. Nikdo nikoho na nic neškolil. Nejsou stanoveny žádné standardy práce, žádné standardy prostředí.

Každý učitel konkrétního předmětu i ředitelé škol byli opět ze dne na den hozeni do vody a buď se jim nějak podaří plavat, nebo se utopí. Jsou v tom ponecháni sami. S sebou stahují i své třídy, jak se snaží chytout čehokoli, co si ve volném čase nějak dokázali osahat a přibližně tuší, co by s třídou 30 žáků mohli nějak ustát.

Mohla se tady půl roku vytvářet centrální strategie, jak má probíhat distanční výuka na prvním a druhém stupni. Jaké se mají používat nástroje a jaké prostředky. Mohly se centrálně nakoupit licence jako průhledný kontrakt od ministerstva školství tam, kde jsou potřeba. Mohla vzniknout instruktážní videa, návody, podpůrná call-centra podpory pro žáky a rodiče, kterak správně připravit hardware a software nástroje pro plynulou a efektivní distanční výuku svých dětí. Pro pedagogický sbor mohly být připraveny metodické pokyny, mohlo v klidu probíhat vzdělávání a příprava pedagogů i s ohledem na problémy a poznání z první vlny distanční výuky. Stálo by to jen pár milionů pro celou ČR a už v létě se mohlo pilotně testovat, zda a jak to celé funguje jako fungující celek.

Místo toho se neudělalo nic. Rodiče jsou na kraji vyčerpání, musí pracovat, mají doma děti a najednou jim ze škol přicházejí od každého učitele zvlášť chaotické pokyny na IT dovednosti a odbornosti, které jsou za hranou běžných znalostí, natož znalostí šesti až desetiletých dětí. Ani nemluvě o otázkách bezpečnosti dat, internetu...

Prosím, čtěte dál, konkrétní případ, co musí rodiče žáků I. stupně doma najednou řešit. Neviním z této situace školy, ředitele ani pedagogy, omlouvám se, pokud by to tak vyznělo. Ti všichni dělají, co mohou a jak nejlépe umí, aby sami vyřešili situaci, o které jste jim opakovaně tvrdili, že nikdy nenastane, nepřipravovali se na ni, a když nastala, školy jste v tom nechal máchat...

A teď již konkrétní příklad:

V den lockdownu v pozdní odpoledne přijde rodičům email, že devítileté dítě má zřízený účet na Microsoftu Office 365 a ještě ten samý večer má odpovědět, že se k účtu dostalo, a poslat fotografii, aby druhý den mohla začít online výuka s výměnou informací. K tomu má dítě poslat jinému pedagogovi zprávu, jaké má mobilní telefonní číslo, aby mohl vést výuku ve WhatsApp. Tedy dítě automaticky musí disponovat svým chytrým telefonem, účtem a SW WhatsApp. Současně přijde instrukce, že dítě potřebuje také Gmail účet, a že se má přihlásit do Google Classroom. V Google Classroom mají už děti zadané úkoly pro další předmět. Druhý den po vyplnění úkolu v Google Classroom se dítěti objeví formulář v angličtině, s vyplněním metadat k úkolu, která jsou povinná, jinak se úkol neodešle.

Rodič se dozvídá, že žáci mají email jmeno.prijmeni@skola.org, učitelé mají prvni_pismeno_jmena.prijmeni@skola.cz. Z Google Classroom mají vyplnit mail na prvni_pismeno_jmena.prijmeni@skola.cz, což jim nejde provést, protože anglická hláška jim sdělí, že takový učitel neexistuje. Nejde to, protože v systému je povolené jen @gmail.com teacher, což na konci dne přijde v omluvném mailu rodičovi od pedagoga.

Jako opravdu? Devítileté dítě se tímto způsobem má distančně „vzdělávat“ v anglickém softwaru?

Dále mají děti úkol v MS Word, kde je i požadavek na "nakresli obrázek". Takže potřebují i tisknout a zpět skenovat. Online výuka pak probíhá také v MS Teams. Ve škole se učí s kancelářským SW LibreOffice, ale online musí používat MS Word. Někteří rodiče mají jen notebooky a tablety s Linux, nebo Apple MacOS a Windows, jiní jen telefony s Android nebo Apple IOS, v každém nainstalováno 5 různých softwarových nástrojů.

Rodiče musí večer okamžitě vytvářet dětské účty na Apple, na Gmailu, musí řešit mobilní SMS přihlašování, napojení na účty rodičů, co musí povolovat a ověřovat každý krok, nekompatibilitu software u starších operačních systémů atd. Opravdu si myslíte, že všichni, kdo mají počítač, má doma také licencovaný MS Windows a MS Office? MS Word neexistuje například pro Linux, pro rodiče to znamená instalaci SW, nákup nebo správa MS Office licencí, netuším, jestli žák má v jeho o365 účtu i licenci na lokální instalace MS Office s možností instalovat ho na domácí PC. A to se vedle Linuxu můžeme bavit i o Apple MacOS, či Unix systémech.

Toto zaměstnává hlavu IT specialistům... Jak to má pak zvládnout pětičlenná rodina, která doma používá jeden počítač, na kterém občas brouzdají na internetu, a nikdo z nich neumí anglicky a v počítačích a SW a programech se nevyznají? Nebo ani nemají internet, tiskárnu, chytré telefony... V jednu chvíli potřebují třeba 3 děti být online na výuce s kompatibilním vybavením pro konkrétní požadavky konkrétního prostředí pro konkrétní distanční vyučovací hodinu.

Dítě potřebuje dvě zařízení (telefon a notebook/počítač) po dobu půl dne pro online výuku. Na telefonu si čte zadání, v notebooku má otevřený Word a telefon musí vzápětí použít pro WhatsApp online meeting. Mluvíme o dětech do deseti let! A rodič vedle toho musí z one-drive nebo mailu tisknout dokumenty, do kterých mají děti něco nakreslit, nebo jsou v příloze jako fotky, mobilem je rodič fotí a zase posílá zpět do one-drive, odesílá je kantorovi atd...

A navrch všeho, existuje zde GDPR směrnice. A když dítě posílá mailem odpověď na mail školy, kam dává svoje číslo na mobilní telefon, aby za pár hodin mohla být výuka ve WhatsApp? Že pedagogové musí zacházet s údaji (nejen telefonu) jako s citlivými daty? Uvědomujete si, co hrozí pedagogům a školám za nesprávné zacházení s citlivými údaji, že tady přestává veškerá legrace?

Pane ministře, takto si představujete digitální školství? Prosím okamžitě s tím začněte něco dělat a pro základní školy alespoň ex-post nastavte standardy, které měly být nastavené už během léta, a pomozte školám, ředitelům a rodičům vydáním jasné metodiky, pravidel, zajištěním školení pedagogů, poskytnutím SW atd. překonat tyto překážky, které jste před ně postavili. Zkuste napravit alespoň něco z toho, co jste způsobili.

S pozdravem

Z. Linclau

Ing. Robert Plaga, Ph.D.
ministr
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1